[2019] 13 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ. 406

ਹੁਗਲੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ

ਬਨਾਮ

ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ

(2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1571)

17 ਅਕਤੂਬਰ 2019

[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ ਅਤੇ ਅਜੈ ਰਸਤੋਗੀ, ਜੇ.ਜੇ.]

ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956:

ਧਾਰਾ 630 (1) ਅਤੇ (2)-ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਦੋਸ਼ ਲਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਬਣਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਇਮਾਰਤ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਦੇ ਰਿਹਾ ਸੀ (ਜੋ ਉਸਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ) - ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ - ਦੋਸ਼ੀ ਦੀ ਦਲੀਲ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਸੀ ਕਿ ਇਹੀ ਸੀ ਉਸ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਜਦੋਂ ਉਹ ਵਿਕਰੀ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰੇਗਾ - ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ - ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਲਈ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਕੀਤੀ ਗਈ - ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹਟਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ - ਸੋਧ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ - ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 482 Cr.P.C. ਤਹਿਤ ਪਟੀਸ਼ਨ

ਵਿੱਚ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਨਤੀਜੇ-ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ-ਕਿਹਾ ਗਿਆ: ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਇੱਕੋ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ, ਭਾਵੇਂ ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ, ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ - ਸਿਰਫ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ ਵਿਵਾਦ ਸੱਚਾ-ਇਸ ਲਈ, ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤਾਂ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਵਿੱਚ ਰੁਕਾਵਟ ਨਹੀਂ ਪਾਉਂਦੀਆਂ-ਧਾਰਾ 630 ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਨੂੰ ਸੁਵਿਧਾਜਨਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾ ਸਕੇ-ਅਸਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ-ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963– ਧਾਰਾ 41 (ਬੀ) ਅਤੇ (ਡੀ)।

XXXXXX

ਹੁਗਲੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ 407

ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973:

ਧਾਰਾ 482 - ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ-ਧਾਰਾ 397 (2) ਦੇ ਮੁਕਾਬਲੇ ਦਾਇਰਾ: ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਅਧੀਨ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦਿਆਂ, ਧਾਰਾ 397 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦੇ ਹੋਏ ਅਦਾਲਤ ਨੇ,

ਕਿਹਾ ਕਿ: 1.1 ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੁੰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ' ਨੂੰ ਤੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਅਸਲੀਅਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਨੂੰ ਅੰਜਾਮ ਦੇਣ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣਾ, ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ। [ਪੈਰਾ 8] [418-A-D]

1.2 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਸਮਝ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ', ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 26.4.2008 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [418-E-F]

1.3 ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫਰਮਾਨ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ (ਬੀ) ਅਤੇ (ਡੀ) ਤੋਂ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 8] [418-G-H; 419-A-C]

XXXXXX

1.4 ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 630(1) ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 630 ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਦਾ ਮੁੱਖ ਉਦੇਸ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੀੜਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9] [419-G-H; 420-A, D-E; 421-C]

1.5 ਧਾਰਾ 630 (2) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ 'ਕੋਸ਼ਿਸ਼' ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 9] [421-D-F]

XXXXXX

1.6 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਧਾਰਾ 630 ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਕੇ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਕੇ ਇਹ ਮਤਲਬ ਕੱਢਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਫਲੈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 630 ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ ਬਲਕਿ ਕਿਸੇ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। 'ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10] [421-G-H; 422-A-B]

1.7 ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਸਲ ਮਾਲਕ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 26.4.2008 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਸੌਂਪੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 10] [422-C]

1.8 ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 26.4.2008 ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ

ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1.5.2008 ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 26.4.2008 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਈ। [ਪੈਰਾ 10] [422-F]

1.9 ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ ਦੇਣ 'ਤੇ ਉਸਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 9.6.2008 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਨੂੰ 26.4.2008 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ। [ਪੈਰਾ 10] [422-G-H; 423-A]

XXXXXX

1.10 ਧਾਰਾ 630 ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ

ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਜਿਹੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਮਝ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। [ਪੈਰਾ 10] [423-B-D]

ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਕਪਤਾਨ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ, (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 622: [1996] 2 Suppl. ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 295; ਦਾਮੋਦਰ ਦਾਸ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚਰਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ (1989) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 531; ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਕਾਲਰਾ (1989) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 514: [1989] 3 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 750; ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ (1987) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 361: [1988] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 168 – ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਤਾ ਗਿਆ।

ਟਾਟਾ ਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫਜ਼ਲੁਰ ਰਹਿਮਾਨ (2001) 104 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 718 ਕੈਲ; ਜੌਲੀ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੁਡਰਿਕਸ ਗਰੁੱਪ ਲਿਮਟਿਡ (1999) 97 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 698 (Cal) ; ਐਸ ਪਲਾਨੀਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਨਾਰਦਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (1993) 76 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 323 (**Mad**) ; ਕੰਨਕੰਡੀ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੁਨੇਜਾ (1994) 81 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 104; ਪੀ.ਵੀ ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਜੈਮਸ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ (1990) 2 ਕੰਪਨੀ ਐਲ.ਜੇ 62 (Mad) ; ਮੈਟਲ ਬਾਕਸ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ (1997) 2 **DHN** 423- ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

XXXXXX

2.1 ਧਾਰਾ 397 (2) CR.P.C. ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ, ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ Cr.P.C ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ Cr.P.C ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 397 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਭੜਕਾਊ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। [ਪੈਰਾ 11] [423-D-F]

ਮਧੂ ਲਿਮਏ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 551: [1978] 1 ਐਸ.ਸੀ.ਆਰ 749 – ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਿਤਾ ਗਿਆ।

2.2. ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 630 (2) ਅਧੀਨ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 630 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ

482, CR.P.C. [ਪੈਰਾ 11] [423-ਜੀ-ਐਚ; 424-ਏ] ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਕਾਨੂੰਨੀ ਕੇਸ ਹਵਾਲਾ		
[1989] 3 SCR 750	ਭਰੋਸਾ ਕਿਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 4
(2001) 104 Comp. Cas. 718 Cal.	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 4
[1988] 1 SCR 168	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 4
(1997) 2 CHN 423	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 4
[1996] 2 Suppl. SCR 295	ਭਰੋਸਾ ਕਿਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8
(1989) 4 SCC 531	ਭਰੋਸਾ ਕਿਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8
(1999) 97 Comp Cas 698 (Cal)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8
(1993) 76 Com Cases 323 (Mad)	ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ	ਪੈਰਾ 8

XXXXXX

ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 1571 ਵਿੱਚ।

2013 ਦਾ ਸੀ.ਆਰ.ਆਰ. ਨੰਬਰ 1004 ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਰੀਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.08.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ, ਸਿਧਾਰਥ ਭਟਨਾਗਰ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਐਸ ਚੱਕਰਵਰਤੀ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਕੰਚਨ ਯਾਦਵ, ਸ਼੍ਰੀਮਤੀ ਹਰਸ਼ਿਤਾ ਵਰਮਾ (ਮੈਸਰਜ਼ ਲੀਗਲ ਵਿਕਲਪਾਂ ਲਈ)।

ਉੱਤਰਦਤਾਵਾਂ ਵੱਲੋਂ ਐਡਵੋਕੇਟਸ, ਐਸ.ਬੀ. ਉਪਾਧਿਆਏ, ਸੀਨੀਅਰ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਸੁਹਾਨ ਮੁਖਰਜੀ, ਆਸਥਾ ਸ਼ਰਮਾ, ਅਮਿਤ ਵਰਮਾ, ਅਭਿਸ਼ੇਕ ਮਨਚੰਦਾ, ਕਾਜਲ ਦਲਾਲ, ਪ੍ਰਸਤੂਤ ਦਲਵੀ, ਨਵੀਨ ਕੁਮਾਰ (ਮੈਸਰਜ਼ Plr ਚੈਂਬਰਜ਼ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਲਈ), ਰਾਣਾ ਐਸ ਬਿਸਵਾਸ, ਸੁਨੀਲ ਕੁਮਾਰ ਸ਼ਰਮਾ, ਨਿਸ਼ਾਂਤ ਕੁਮਾਰ, ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਸ਼ਰਮੀਲਾ ਉਪਾਧਿਆਏ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਦੁਆਰਾ ਸੁਣਾਇਆ ਗਿਆ

ਮੋਹਨ ਐਮ ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.

1. ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

2. ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਗਿਆ ਰਾਹੀਂ ਇਹ ਅਪੀਲ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ 24.8.2017 ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਤੋਂ ਉੱਤਪੰਨ ਹੋਈ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਲੀਪੁਰ ਦੇ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ 6.9.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਅਲੀਪੁਰ ਦੇ ਵਧੀਕ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ 21.12.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਵਿਰੁੱਧ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸੋਧ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

3. ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਜਨਮ ਦੇਣ ਵਾਲੇ ਤੱਥ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ: ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ, 1956 (ਸੰਖੇਪ '1956 ਐਕਟ' ਲਈ) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ 'ਮੌਜੂਦਾ' ਕੰਪਨੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੇ ਸ਼੍ਰੀਕੁੰਜ, 13, ਗੁਰੂਸਾਦਯ ਰੋਡ, ਥਾਣਾ-ਕਰਾਇਆ ਵਿੱਚ ਪਲਾਟ-ਡੀ ਦੀ ਤੀਜੀ ਮੰਜ਼ਿਲ 'ਤੇ ਸਥਿਤ ਫਲੈਟ ਦੀ ਖਰੀਦ ਲਈ 26.4.2008 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਕੋਲਕਾਤਾ-700019 (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ') ਮਰਹੂਮ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 'ਵਿਕਰੇਤਾ') ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਵਾਰਸਾਂ ਨਾਲ। ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਅਨੁਸਾਰ, ਵਿਕਰੇਤਾ 2,02,26,000/- ਰੁਪਏ ਦੀ ਸਮੁੱਚੀ ਵਿਕਰੀ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨਗੇ ਅਤੇ ਰਜਿਸਟਰ ਕਰਨਗੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅੰਤਰਿਮ ਵਿੱਚ, ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ 84,275/- ਰੁਪਏ ਦੇ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਭੁਗਤਾਨ ਦੇ

ਅਧੀਨ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਸਮਝੌਤਾ ਵਿਵਾਦਪੂਰਨ ਨਹੀਂ ਹੈ।

XXXXXX

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦਾ ਕੇਸ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ/ਦੋਸ਼ੀ ਸ਼੍ਰੀ ਬਾਲ ਬਿਨੋਡ ਬਾਜੋਰੀਆ 1988 ਤੋਂ 2008 ਤੱਕ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ। ਉਸ ਨੂੰ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਦੇ ਅਹੁਦੇ 'ਤੇ ਰਹਿਣ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ 1.5.2008 ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਅਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 22.11.2008 ਨੂੰ ਹੋਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਸਾਲਾਨਾ ਆਮ ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਨਿਰਦੇਸ਼ਕ ਮੰਡਲ ਤੋਂ ਰੋਟੇਸ਼ਨ ਦੁਆਰਾ ਰਿਟਾਇਰ ਹੋਣਾ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਚੋਣ ਲਈ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਮੀਟਿੰਗ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਮੈਂਬਰਾਂ ਨੇ ਉਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵੋਟ ਦਿੱਤੀ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਨਹੀਂ ਰਿਹਾ। ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਾਪਸ ਕਰਨ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ; ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 20.4.2009 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਸਰੀਰਕ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਿਹਾ। ਜਦੋਂ ਉਸਨੇ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ, ਤਾਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ 30.4.2009 ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਇੱਕ ਪੱਤਰ ਭੇਜਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਸਪੁਰਦਗੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜੇ ਵੀ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ, ਤਾਂ 11.8.2009 ਨੂੰ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ

ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਇਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 29.4.2010 ਨੂੰ 1956 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਹਟਾਉਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। ਸੈਕਸ਼ਨ 630 ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹੈ:

630. ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗ਼ਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕਣ ਲਈ ਜੁਰਮਾਨਾ।

(1) ਜੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ-

(ਏ) ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ; ਜਾਂ

(ਬੀ) ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕੋਈ ਜਾਇਦਾਦ ਹੋਣਾ, ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਨੂੰ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਇਸ ਨੂੰ ਲੇਖਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਗਟ ਕੀਤੇ ਜਾਂ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਕਰਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਐਕਟ ਦੁਆਰਾ ਅਧਿਕਾਰਤ ਜਾਂ;

ਉਹ, ਕੰਪਨੀ ਜਾਂ ਇਸ ਦੇ ਕਿਸੇ ਕਰਜ਼ਦਾਰ ਜਾਂ ਯੋਗਦਾਨ ਦੀ ਸ਼ਿਕਾਇਤ 'ਤੇ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਨਾਲ ਸਜ਼ਾ ਯੋਗ ਹੋਵੇਗਾ ਜੋ ਇੱਕ ਹਜ਼ਾਰ ਰੁਪਏ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਜੁਰਮ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਵਾਲੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਜਾਂ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕੀ ਗਈ ਜਾਂ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਡਿਫਾਲਟ ਹੋਣ 'ਤੇ ਦੋ ਸਾਲ ਤੱਕ ਦੀ ਕੈਦ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਭੁਗਤਣ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਦੋਸ਼ਾਂ ਦੇ ਉਲਟ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਉਸਦਾ ਮ੍ਰਿਤਕ ਸ਼੍ਰੀ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ, ਜੋ ਉਸਦਾ ਚਚੇਰਾ ਭਰਾ ਸੀ, ਨਾਲ ਆਪਸੀ ਸਮਝ/ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਤਹਿਤ ਮ੍ਰਿਤਕ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਉਸਾਰੀ ਲਈ 9,10,170/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਵਿਚਕਾਰ ਇਹ ਸਹਿਮਤੀ ਬਣੀ ਸੀ ਕਿ ਜਦੋਂ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਜਿਹੀ ਰਕਮ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਉਹ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਨਾਮਜ਼ਦ ਨੂੰ ਖਰੀਦ ਕੀਮਤ ਦਾ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਨ 'ਤੇ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ ਨੂੰ ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਨਾਲ ਆਪਣੀ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਦੇ ਪਰਿਵਾਰ ਵਿਚਕਾਰ ਸਬੰਧ ਤਣਾਅਪੂਰਨ ਹੋ ਗਏ। ਇਸ ਲਈ ਵਿਕਰੇਤਾ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਪੂਰਵ-ਇੱਛੁਕ ਵਿਚਕਾਰ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਚਾਰ ਦੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਹੇ, ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਡਾਇਰੈਕਟਰਸ਼ਿਪ ਤੋਂ ਹਟਾ ਦਿੱਤਾ।

ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਲੀਪੁਰ ਵਿਖੇ ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਰੁੱਧ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2126/2009 ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਕਥਿਤ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤੇ/ਵਿਕਰੀ ਦੀ ਸਮਝ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਵਿਘਨ

ਪਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਪ੍ਰਦਰਸ਼ਨ ਅਤੇ ਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ। ਸਿਵਲ ਜੱਜ (ਸੀਨੀਅਰ ਡਵੀਜ਼ਨ) ਨੇ 6.7.2009 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਧਿਰਾਂ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ। ਇਹ ਮੁਕੱਦਮਾ ਅਜੇ ਵੀ ਵਿਚਾਰ ਅਧੀਨ ਹੈ।

4. ਅਲੀਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਜੁਡੀਸ਼ੀਅਲ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ 6.9.2010 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਧਾਰਾ 630(2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਈ। ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ ਬਨਾਮ ਅਤੁਲ ਕਾਲਰਾ** (1989) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 514 ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਟਾਟਾ **ਟੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਫਜ਼ਲੁਰ ਰਹਿਮਾਨ** (2001) 104 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 718 Cal. ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦਰਜ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ। ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਹੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

XXXXXX

ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ **ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ ਬਨਾਮ ਸ਼ਿਪਿੰਗ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਲਿਮਟਿਡ,** (1987) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 361 ਅਤੇ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ **ਮੈਟਲ ਬਾਕਸ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ** (1997) 2

CHN 423 ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਧਾਰਾ 630 ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਸਾਬਕਾ ਅਧਿਕਾਰੀ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਆਪਣੀ ਜਾਇਦਾਦ ਬੰਦ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਰੁਜ਼ਗਾਰ। ਇਸ ਲਈ, ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ/ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਲਈ ਫਲੈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਅਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ।

ਅਲੀਪੁਰ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਨੇ 21.12.2012 ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਰਾਹੀਂ ਅਪਰਾਧਿਕ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਜ਼ਾਬਤਾ, 1973 ('Cr.P.C') ਦੀ ਧਾਰਾ 397 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 399 ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਸੋਧ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦਿਆਂ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2126/2009 ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਨਾਲ ਉਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗੇਗੀ।

ਹਾਲਾਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਆਪਣੇ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ Cr.P.C. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰ ਲਿਆ ਅਤੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਅਤੇ ਸੈਸ਼ਨ ਜੱਜ ਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਨੂੰ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸੇਵਾ ਲਈ ਮੁਆਵਜ਼ੇ ਵਜੋਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਜਾਂ ਤਾਂ ਉਸ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਆਫ਼ ਡਾਇਰੈਕਟਰਜ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਸਮੇਂ, ਜਾਂ 26.4.2008 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1988 ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਸੀ, ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2001 ਤੋਂ ਉਸ ਦੇ

ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਹੁਤ ਪਹਿਲਾਂ। ਇਸ ਲਈ **ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ** (ਸੁਪਰਾ), **ਮੈਟਲ ਬਾਕਸ ਇੰਡੀਆ** (ਸੁਪਰਾ) ਅਤੇ ਟਾਟਾ **ਟੀ ਲਿਮਟਿਡ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ, ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ; ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ/ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅੱਗੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਇਸ ਗੱਲ ਦਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 26.4.2008 (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਜਿਸਟਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੇ ਸਮੇਂ ਕੋਈ ਵਿਚਾਰ ਜਾਂ ਅਗਾਊਂ ਕਿਰਾਇਆ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਇਹ ਨਤੀਜਾ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਗਲਤ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 (2) ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ; ਅਤੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਹੇਠਲੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਸੀਨੀਅਰ ਵਕੀਲ ਸ਼ਿਆਮ ਦੀਵਾਨ ਨੇ ਜ਼ੋਰਦਾਰ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ ਉਸ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੀ ਵਸੂਲੀ ਦਾ ਦਾਅਵਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਕੋਈ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਖੁਦ ਆਪਣੇ ਜਵਾਬੀ ਹਲਫਨਾਮੇ ਵਿੱਚ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 9.6.2008

ਨੂੰ ਪੱਤਰ ਰਾਹੀਂ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਅਸਲ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਰਾਹਤ ਦਿੱਤੀ ਸੀ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਆਗਿਆ ਅਤੇ ਲਾਇਸੈਂਸ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, 26.4.2008 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਮਹੀਨਾਵਾਰ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਬਣਾਈ ਹੈ; ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਉਸ ਅਧਾਰ 'ਤੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ, ਉਸਨੇ ਐਲ.ਬੀ ਝਾਅ ਐਂਡ ਕੰਪਨੀ ਚਾਰਟਰਡ ਅਕਾਊਂਟੈਂਟਸ ਦਾ 16.1.2018 ਦਾ ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਰਿਕਾਰਡ 'ਤੇ ਰੱਖਿਆ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਦਿਖਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1.1.2009 ਤੋਂ 31.12.2017 ਤੱਕ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ 91,01,700/- ਰੁਪਏ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਅਦਾ ਕੀਤਾ ਹੈ; ਨਾਲ ਹੀ TDS (ਸਰੋਤ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕਟੌਤੀ) ਸਰਟੀਫਿਕੇਟ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਭੁਗਤਾਨ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਕਿਰਾਏ ਦੀ ਆਮਦਨ 'ਤੇ ਟੈਕਸ ਕੱਟਿਆ ਸੀ।

ਉਸਨੇ ਅੱਗੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ; ਅਤੇ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਅਧਿਕਾਰੀ / ਕਰਮਚਾਰੀ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ Cr.P.C. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਗਲਤੀ ਕੀਤੀ ਸੀ।

XXXXXX

ਹੁਗਲੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਇਕ ਹੋਰ

ਸ਼੍ਰੀ ਮਤੀ ਐਸ.ਬੀ ਉਪਾਧਿਆਏ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜੋ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਆਪਣੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ ਤੋਂ ਬਣੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਉਸ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕੇ। ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਕਲਪਕ ਵਿਧੀ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਸਨ; ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰਾਂ, ਭਾਵ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਗਲਤ ਢੰਗ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਦਿਵਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਭੇਜੇ ਜਾਣੇ ਸਨ, ਇਸ ਲਈ ਉਸਨੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੀ ਹਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਹੀ ਉਸਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸੌਂਪੇ ਗਏ ਸਨ।

ਕਿ ਉਹ 1994 ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਰਿਹਾ ਹੈ; ਅਤੇ ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 2001 ਤੋਂ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਹੈ; ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 2008 ਵਿੱਚ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨਾਲ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਮਝੌਤਾ ਕੀਤਾ ਸੀ, ਉਹ ਵੀ ਇੱਕ ਗੈਰ-ਰਜਿਸਟਰਡ ਵਿਕਰੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਰਾਹੀਂ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕੋਈ ਹੱਕ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ ਵਜੋਂ ਆਪਣੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ ਧਾਰਾ 630 ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਨਹੀਂ ਹੈ।

7. ਇਸ ਲਈ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਮੁੱਦੇ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਦੇ ਹਨ:

ਪਹਿਲਾ, ਕੀ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਰਜ਼ੀ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਿਚਾਰਯੋਗ ਸੀ?

ਦੂਜਾ, ਕੀ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਅੰਤਿਮ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਆਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ?

ਤੀਜਾ, ਜੇ ਪਹਿਲੇ ਅਤੇ ਦੂਜੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦਾ ਜਵਾਬ ਹਾਂ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੀ ਕੰਪਨੀ ਜਾਇਦਾਦ ਤੋਂ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ?

ਚੌਥਾ, ਕੀ ਇਹ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ?

ਅੰਤ ਵਿੱਚ, ਕੀ ਉਪਰੋਕਤ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਜਵਾਬਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ Cr.P.C. ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨਾ ਜਾਇਜ਼ ਸੀ?

XXXXXX

8. ਪਹਿਲੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਰਵਿਵਾਦ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸ਼ਖਸੀਅਤ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਭਾਵੇਂ ਅਸੀਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੀ ਦਲੀਲ ਨੂੰ

ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖੁਦ ਮਾਲਕੀ ਅਤੇ ਨਿਯੰਤਰਣ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਤੇ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਲਈ ਲਾਜ਼ਮੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਧਿਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਕੁਝ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ 'ਕਾਰਪੋਰੇਟ ਪਰਦਾ' ਨੂੰ ਤੋੜ ਸਕਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਕਾਈ ਦੇ ਪਿੱਛੇ ਦੀ ਹਕੀਕਤ ਨੂੰ ਵੇਖ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜੇ ਇਹ ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਨਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਦੇ ਉਪਕਰਣ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੁਝ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਦੇਖੋ **ਦਿੱਲੀ ਵਿਕਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਬਨਾਮ ਕਪਤਾਨ ਨਿਰਮਾਣ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ,** (1996) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 622)। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀ ਜਾਂ ਧੋਖਾਧੜੀ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਅਤੇ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ **ਦਾਮੋਦਰ ਦਾਸ ਜੈਨ ਬਨਾਮ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਚਰਨ ਚੱਕਰਵਰਤੀ,** (1989) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 531, ਅਤੇ **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਹ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮਾ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣਾ, ਉਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਕਰਨ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗਾ, ਭਾਵੇਂ ਇਹ ਇੱਕੋ ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਹੋਵੇ, ਜੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਾਂ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿਰਫ ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੇ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਦਾਅਵੇ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਵਿਵਾਦ ਨੂੰ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣਾਵੇਗਾ।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦਾ ਪੂਰਾ ਦਾਅਵਾ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤੇ/ਸਹਿਮਤੀ 'ਤੇ ਅਧਾਰਤ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ੀ ਸਬੂਤ

ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਘੱਟੋ ਘੱਟ 26.4.2008 ਨੂੰ ਵਿਕਰੀ ਲਈ ਸਮਝੌਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਕਾਤਮਕ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿੱਚ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਬਾਰੇ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਹੈ।

ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਹਿ-ਵਿਆਪਕ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਵਰਗੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਜਿੱਥੇ ਜਾਇਦਾਦ ਖਰੀਦਣ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਮਝੌਤਾ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਪਰ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਦੋਸ਼ੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰੇਗਾ ਜੇ ਉਹ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸਫਲ ਹੁੰਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਹੁਗਲੀ ਮਿੱਲਜ਼ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਪੱਛਮੀ ਬੰਗਾਲ ਰਾਜ ਅਤੇ ਹੋਰ
[ਮੋਹਨ ਐਮ. ਸ਼ਾਂਤਨਾਗੌਦਰ, ਜੇ.] 419

ਸਿਵਲ ਕੋਰਟ ਵੱਲੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਸਥਿਤੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਸਿਰਫ ਇੱਕ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਨਾਲ ਵਿਵਾਦ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਬਣ ਜਾਂਦਾ ਜਾਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ 1956 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਤੋਂ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਸੂਲਣ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲੱਗਦੀ। ਵੱਧ ਤੋਂ ਵੱਧ, ਅਜਿਹਾ ਹੁਕਮ ਸਿਰਫ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਨਿਪਟਾਰੇ ਤੱਕ

ਤੀਜੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਬਣਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿਚ ਕਾਰਵਾਈ ਦਾ ਕਾਰਨ ਇਸ ਸਵਾਲ ਤੋਂ ਬਿਲਕੁਲ ਵੱਖਰਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਕਰਮਚਾਰੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਹੈ, ਜੋ ਮੌਜੂਦਾ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿਚ ਵਿਚਾਰਨ ਯੋਗ ਮੁੱਦਾ ਹੈ। ਜੇ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਤਾਂ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਸਥਾਈ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਹਰਾਉਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਰਾਹਤ ਐਕਟ 1963 ਦੇ ਕਲਾਜ਼ ਦੀ ਧਾਰਾ 41 ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵੀ ਝਲਕਦਾ ਹੈ।

"41. ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ ਹੁਕਮ-ਕੋਈ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ-

... (ਬੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ ਉਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਜਿਸ ਤੋਂ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ; ...

(ਡੀ) ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਕਾਰਵਾਈ ਸ਼ੁਰੂ ਕਰਨ ਜਾਂ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣਾ..."

(ਦੇਖੋ **ਜੈਲੀ ਦੁਰਗਾ ਪ੍ਰਸਾਦ ਬਨਾਮ ਗੁਡਰਿਕਸ ਗਰੁੱਪ ਲਿਮਟਿਡ)**, (1999) 97 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 698 (Cal); **ਐਸ ਪਲਾਨੀਸਵਾਮੀ ਬਨਾਮ ਸ਼੍ਰੀ ਜਨਾਰਦਨ ਮਿੱਲਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ**, (1993) 76 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 323 (Mad))

ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੇ ਅਧਾਰ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਿਧਾਂਤ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਉਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਤੱਕ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਨੇ, ਕੋਈ ਸੱਚਾ ਵਿਵਾਦ

ਨਾ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਅਸਥਾਈ ਰੋਕ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਕੋਈ ਵੀ ਅੰਤਰਿਮ ਰਾਹਤ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪਰਾਧਿਕ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਏਗੀ।

9. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਦੂਜੇ ਮੁੱਦੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਨੇ ਪਾਇਆ ਹੈ ਕਿ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਨ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ, ਉਹ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਰਾਹਤ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਵਾਰ-ਵਾਰ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 630(1) ਨੂੰ ਉਦਾਰ ਵਿਆਖਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਤੇਜ਼ੀ ਨਾਲ ਵਸੂਲੀ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਾਭਦਾਇਕ ਹਨ:

XXXXXX

"7. ਇਸ ਵਿਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਵਿਚ ਸ਼ਾਮਲ ਲਾਭਕਾਰੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਮੁੜ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸੰਖੇਪ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਹੈ (ਏ) ਜਿੱਥੇ ਕਿਸੇ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਾਂ (ਬੀ) ਜਿੱਥੇ ਨੌਕਰੀ ਦੌਰਾਨ ਅਜਿਹੀ ਕਿਸੇ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਿਚ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਬਰਖਾਸਤਗੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਇਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੋਕਦਾ ਹੈ ਉਸ ਦੇ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਬਾਰੇ। ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫਰਜ਼ ਬਣਦਾ ਹੈ ਕਿ

ਉਹ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਉਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਲਈ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਆਪਕ ਅਤੇ ਉਦਾਰ ਉਸਾਰੀ ਕਰੇ ਜੋ ਸ਼ਰਾਰਤ ਨੂੰ ਦਬਾਏਗੀ ਅਤੇ ਉਪਾਅ ਨੂੰ ਅੱਗੇ ਵਧਾਏਗੀ।"

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

ਇਸ ਲਈ, **ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ** ਦੀ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਵਿੱਚ 'ਅਧਿਕਾਰੀ ਜਾਂ ਕਰਮਚਾਰੀ' ਸ਼ਬਦ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਮੁੱਖ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਪਿਛਲੇ ਅਧਿਕਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਨੂੰ ਵੀ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਸੀਂ **ਕੰਨਕੰਡੀ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਰ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ ਚੰਦਰ ਜੁਨੇਜਾ,** (1994) 81 ਕੰਪਨੀ ਕੇਸ 104 ਵਿੱਚ ਬੰਬਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਹੇਠ ਲਿਖੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦੇ ਸਕਦੇ ਹਾਂ,

"4. ਅਦਾਲਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਪਨੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਸਥਾਪਤ ਮੁਕੱਦਮਿਆਂ ਨਾਲ ਭਰੀਆਂ ਹੋਈਆਂ ਹਨ ਅਤੇ ਇਹ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਅਤੇ ਸਾਬਕਾ ਕਰਮਚਾਰੀਆਂ ਦੁਆਰਾ ਲਗਭਗ ਨਪੁੰਸਕ ਬਣਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਦਹਾਕਿਆਂ ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲੰਬੀ ਕਵਾਇਦ ਦੇ ਅੰਤ 'ਤੇ, ਜੇ ਦੋਸ਼ੀ ਹਾਰ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਕੰਪਨੀ ਤੋਂ ਉਮੀਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਖੁਸ਼ਕਿਸਮਤ ਸਮਝੇਗੀ ਜੇ ਇਮਾਰਤ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਅਪਰਾਧ, ਜੇ ਕੋਈ ਹੈ, ਨੂੰ "ਮਾਫ਼ ਅਤੇ ਭੁਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ" ਆਮ ਬੋਲੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਵਜੋਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਕ ਹੋਰ ਚਾਲ ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿਚ ਸਫਲਤਾਪੂਰਵਕ ਅਪਣਾਈ ਗਈ ਹੈ, ਉਹ ਹੈ ਗਰੀਬ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਦੀ ਨਿਰਾਸ਼ਾ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣਾ, ਜੋ ਇਨ੍ਹਾਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਝੜਪਾਂ ਦੇ ਵਿਚਕਾਰ, ਸੱਚਮੁੱਚ ਮਹਿਸੂਸ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਪਾਰਟੀ ਨੂੰ ਵੇਚ ਕੇ ਮਾੜੇ ਸੌਦੇ ਦਾ ਸਭ ਤੋਂ ਵਧੀਆ ਇਸਤੇਮਾਲ ਕਰਨਾ ਬਿਹਤਰ ਹੈ। ਇਕ ਪਾਸੇ ਕੰਪਨੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਕਾਨੂੰਨ ਨੂੰ

ਨਿਰਾਸ਼ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦਾ ਕਹਿਣਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਫਲੈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਬਹਾਲ ਕਰਨ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਜਿਹੀ ਕੋਝੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਰਾਹੀਂ, ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਗਲਤੀ ਦਾ ਫਾਇਦਾ ਉਠਾਉਣ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪਰਾਧਿਕ ਨਿਆਂ ਸ਼ਾਸਤਰ ਦੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਲਈ ਅਨਾਥੇਮਾ ਹੈ। ਜੇ ਅਜਿਹੀਆਂ ਜਿਮਨਾਸਟਿਕਾਂ ਨੂੰ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸ਼ਾਸਨ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੂੰ, ਕੁਝ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੋਚ ਨਾਲ, ਅਜਿਹੀ ਸ਼ਰਾਰਤ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਬੇਤੁਕੀ ਨੀਤੀ ਅਪਣਾਉਣੀ ਪਵੇਗੀ।" ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਦਾ ਮੁੱਢਲਾ ਉਦੇਸ਼ ਕੰਪਨੀਆਂ ਨੂੰ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਬਹਾਲੀ ਲਈ ਇੱਕ ਤੇਜ਼ ਵਿਧੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਸੰਭਵ ਹੋ ਸਕੇ ਪੀੜਤ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਉਪਾਅ ਦੀ ਸਹੂਲਤ ਦੇਣ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਦੁਆਰਾ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਅਣਉਚਿਤ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਲਈ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਰੋਕਣ ਲਈ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

(ਜ਼ੋਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ)

XXXXXX

ਧਾਰਾ 630 (2) ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ਰਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਰੋਕੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਡਿਲੀਵਰੀ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਉਦੋਂ ਹੀ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੋਵੇ। ਇਸ ਦੀ ਬਜਾਏ, ਇਹ ਕਹਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪਰਾਧ ਦੀ 'ਕੋਸ਼ਿਸ਼' ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜੋ ਸੰਕੇਤ ਦਿੰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਅਜਿਹਾ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। **ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ** (ਸੁਪਰਾ) ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਜਦੋਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਪਹਿਲੀ ਨਜ਼ਰ ਵਿੱਚ

ਕੇਸ ਬਣਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 630 (1) ਤਹਿਤ ਠੋਸ ਸ਼ਿਕਾਇਤ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਵਿਵਾਦਿਤ ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ। ਇਸ ਲਈ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਨੇ ਅਸਲ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਲੰਬਿਤ ਹੋਣ ਦੌਰਾਨ ਧਾਰਾ 630 (2) ਤਹਿਤ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਗਲਤੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ।

10. ਤੀਜੇ ਅਤੇ ਚੌਥੇ ਮੁੱਦਿਆਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਵੇਖਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬਲਦੇਵ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਸਾਹੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਭਾਵਨਾ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਜਾ ਕੇ ਧਾਰਾ 630 ਦੀ ਸਖਤੀ ਨਾਲ ਵਿਆਖਿਆ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸਦਾ ਮਤਲਬ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਮਲਕੀਅਤ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਮਾਲਕੀ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਆਪਣੀ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਫਲੈਟ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ।

XXXXXX

ਧਾਰਾ 630 ਨੂੰ ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਕੋਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਸਿਰਲੇਖ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜ਼ੋਰ ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਦੋਸ਼ੀ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਗਲਤ ਕਬਜ਼ਾ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜੋ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਖਤਮ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਨਹੀਂ ਬਲਕਿ ਤੀਜੀ ਧਿਰ ਦੇ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਜਾਂ ਲਾਇਸੰਸਧਾਰਕ ਦੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ **ਅਤੁਲ ਮਾਥੁਰ** (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਹੋਇਆ ਸੀ। 'ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ' ਸ਼ਬਦ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ ਦੇ ਲਾਭਕਾਰੀ ਉਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਆਪਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਮਝਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ (ਦੇਖੋ **ਕੰਨਕੰਡੀ ਗੋਪਾਲ ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਨਾਇਰ** (ਸੁਪਰਾ); **ਪੀ ਵੀ ਜਾਰਜ ਬਨਾਮ ਜੈਮਸ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਕੰਪਨੀ (ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ) ਲਿਮਟਿਡ,** (1990) 2 ਕੰਪ ਐਲ ਜੇ 62 (Mad)।

ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਦੀ ਮੌਤ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਵਿਰਾਸਤ ਵਿੱਚ ਮਿਲੀ ਸੀ, ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 26.4.2008 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਤਬਦੀਲ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਵੀ ਸੌਂਪੇ। ਇਸ ਲਈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਸਿਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਸਾਬਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਕਿ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਉਸ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਵੇਚਣ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ, ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਕੋਲ ਇਸ ਸਮੇਂ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਹੈ।

ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 ਦੇ ਦਾਇਰੇ ਵਿੱਚ ਆਉਣ ਵਾਲੇ ਜ਼ਿਆਦਾਤਰ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਹੋਇਆ ਹੈ ਕਿ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਜਾਇਦਾਦ ਕਿਸੇ ਕਰਮਚਾਰੀ ਨੂੰ ਰਿਹਾਇਸ਼ੀ ਰਿਹਾਇਸ਼ ਆਦਿ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ਾਂ ਲਈ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ 1988 ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦਾ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਹੈ ਅਤੇ ਦਾਅਵਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਦੇ ਅਤੇ ਉਸਦੇ ਰਿਸ਼ਤੇਦਾਰ, ਮ੍ਰਿਤਕ ਅਰੁਣ ਕੁਮਾਰ ਬਾਜੋਰੀਆ ਵਿਚਕਾਰ 1994 ਤੋਂ ਕਥਿਤ ਸਹਿਮਤੀ ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਉਸ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕੰਪਨੀ ਨੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ 2008 ਵਿੱਚ ਹੀ ਹਾਸਲ ਕੀਤਾ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਖੰਡਨ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਹੈ ਕਿ 26.4.2008 ਤੱਕ ਇਹ ਕੰਪਨੀ ਹੈ ਜਿਸ ਨੇ ਜਾਇਦਾਦ ਰੱਖਣ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਧਿਕਾਰ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੰਪਨੀ ਨੇ 1.5.2008 ਤੋਂ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਡਾਇਰੈਕਟਰ ਵਜੋਂ ਉਸਦੀ ਸਮਰੱਥਾ ਵਿੱਚ ਉਸ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 26.4.2008 ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜੋ ਵੀ ਸਥਿਤੀ ਰਹੀ ਹੋਵੇ, ਉਸ ਤਾਰੀਖ ਨੂੰ ਅਤੇ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੰਪਨੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਵਸੂਲਣ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਬਣ ਗਈ।

ਸਾਨੂੰ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੀ ਦਲੀਲ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਤੱਥ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਕਿ ਉਸਨੂੰ ਉਸਦੀ ਭਾਬੀ ਦੁਆਰਾ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦੇ ਮਾਲਕੀ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਦੇਣ ਲਈ ਇਸ

ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਨ ਲਈ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਸੀ। ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ, ਕੰਪਨੀ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਹੁਦੇਦਾਰ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ, ਆਪਣੇ ਆਪ ਰਿਕਾਰਡਾਂ ਨੂੰ ਅਪਡੇਟ ਕਰਵਾ ਸਕਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਵਿਕਰੇਤਾਵਾਂ ਨੂੰ ਦੇ ਸਕਦਾ ਸੀ, ਜੇ ਇਹ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਜ਼ੋਰ 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਉਸਨੇ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਸੌਂਪੇ ਸਨ। ਹਾਲਾਂਕਿ, 9.6.2008 ਨੂੰ ਲਿਖੇ ਪੱਤਰ ਤੋਂ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਟਾਈਟਲ ਦਸਤਾਵੇਜ਼ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸਨ। ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤਾ ਕਿ ਟਾਈਟਲ 26.4.2008 ਦੇ ਸਮਝੌਤੇ ਰਾਹੀਂ ਕੰਪਨੀ ਨੂੰ ਤਬਦੀਲ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਸੀ।

XXXXXX

ਧਾਰਾ 630 ਕਿਤੇ ਵੀ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਕੰਪਨੀ ਦੁਆਰਾ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਸੇਵਾ ਦੇ ਲਾਭ ਵਜੋਂ ਅਲਾਟ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ। ਇੱਥੇ ਬਹੁਤ ਸਾਰੇ ਉਦੇਸ਼ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਲਈ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਰੁਜ਼ਗਾਰ ਦੇ ਦੌਰਾਨ ਕੰਪਨੀ ਦੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਉਦਾਹਰਨ ਲਈ, ਜਾਇਦਾਦ ਦੀ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਸੰਭਾਲ ਲਈ ਜਾਂ ਇਸਦੀ ਸਾਂਭ-ਸੰਭਾਲ ਲਈ। ਜਿਸ ਮਕਸਦ ਲਈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਹ ਅਪ੍ਰਸੰਗਿਕ ਹੈ। ਕਾਫ਼ੀ ਗੱਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਦੋਸ਼ੀ ਨੂੰ ਕੰਪਨੀ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰੀ/ਕਰਮਚਾਰੀ ਵਜੋਂ ਜਾਇਦਾਦ 'ਤੇ ਕਬਜ਼ਾ ਕਰ ਲਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਨੌਕਰੀ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਵੀ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ, ਸਿਰਲੇਖ ਜਾਂ ਵਿਆਜ ਦੇ ਅਜਿਹੀ ਜਾਇਦਾਦ ਨੂੰ ਰੋਕਣਾ ਜਾਰੀ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਸੀਂ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਵਿੱਚ ਪਾਇਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸੁਤੰਤਰ ਅਧਿਕਾਰ ਨੂੰ ਸਥਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਸਿਰਫ ਜ਼ੁਬਾਨੀ ਸਹਿਮਤੀ ਜਾਂ ਸਮਝ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

11. ਅੰਤਮ ਮੁੱਦੇ 'ਤੇ ਆਉਂਦਿਆਂ, Cr.P.C. ਦੀ ਧਾਰਾ 397 (2) ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਸੋਧ ਦੀਆਂ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਪੀਲ, ਜਾਂਚ, ਮੁਕੱਦਮੇ ਜਾਂ ਹੋਰ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਜਦੋਂ ਕਿ Cr.P.C ਦੀ ਧਾਰਾ 482 ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ Cr.P.C ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵੀ ਚੀਜ਼ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੀ ਦੁਰਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਜਾਂ ਨਿਆਂ ਦੇ ਟੀਚਿਆਂ ਨੂੰ ਸੁਰੱਖਿਅਤ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਨਹੀਂ ਕਰੇਗੀ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਧਾਰਾ 482 ਦੇ ਤਹਿਤ ਆਪਣੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਧਾਰਾ 397 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਬੰਦੀ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਹ ਸਥਾਪਤ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸਿਰਫ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਹੀ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਦਾਹਰਣ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਉਹ ਥਾਂ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਅਪਰਾਧਿਕ ਕਾਰਵਾਈ ਗੈਰ-ਕਾਨੂੰਨੀ, ਬੇਲੋੜੇ ਢੰਗ ਨਾਲ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ (ਦੇਖੋ **ਮਧੂ ਲਿਮਏ ਬਨਾਮ ਮਹਾਰਾਸ਼ਟਰ ਰਾਜ**, (1977) 4 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ 551)।

ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 630 (2) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੈਜਿਸਟਰੇਟ ਦਾ ਆਦੇਸ਼ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਮੁੱਢਲੇ ਮੁਲਾਂਕਣ ਦੇ ਅਧਾਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਸੀ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 630 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੱਲ ਰਹੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦਾ ਨਿਰਣਾਇਕ ਫੈਸਲਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਜੇ ਮੈਜਿਸਟ੍ਰੇਟ ਨੂੰ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਕੰਪਨੀ ਇਹ ਸਾਬਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਮਰੱਥ ਰਹੀ ਹੈ ਕਿ ਦੂਜਾ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਗਲਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਰੋਕ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੀ ਵਾਰਤਾਕਾਰੀ ਰਾਹਤ ਖਾਲੀ ਹੋ ਜਾਵੇਗੀ। ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਚਾਰ-ਵਟਾਂਦਰੇ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਵਾਰਤਾਕਾਰ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਗੈਰਕਾਨੂੰਨੀਤਾ ਜਾਂ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਦੀ ਘਾਟ ਦਾ ਕੋਈ ਅਸਾਧਾਰਣ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਸੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ

482, Cr.P.C. ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ।

XXXXXX

ਹਾਲਾਂਕਿ, ਅਸੀਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ ਕਿ ਧਾਰਾ 630 (1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਜਲਦੀ ਤੋਂ ਜਲਦੀ ਪੂਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਸਿਵਲ ਅਦਾਲਤ ਮੁਕੱਦਮਾ ਨੰਬਰ 2126/2009 ਵਿੱਚ ਦੂਜੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਹੱਕ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਫਰਮਾਨ ਪਾਸ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਅਜਿਹੇ ਫਰਮਾਨ ਦਾ ਸਨਮਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਉਸ ਨੂੰ ਬਹਾਲ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਇਸ ਲਈ ਅਪੀਲ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਵਾਦਿਤ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਰੱਦ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਕਲਪਨਾ ਕੇ ਤ੍ਰਿਪਾਠੀ ਅਪੀਲ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ: - ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਨ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ ।

Prabhat Kiran, Advocate
D/923/2000
Bar Council of Delhi